

Univers Pedagogic

16 (946),
17 aprilie 2025

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

START PENTRU „CITEȘTE-MI 100 DE POVEȘTI” ÎN GRĂDINIȚELE DIN ȚARĂ

Un nou program de promovare a lecturii în rândul copiilor de vârstă preșcolară a fost lansat în Republica Moldova. Inițiativa „Citește-mi 100 de povești” este dezvoltată de UNICEF, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, Asociația OvidiuRo și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” din Chișinău.

În cadrul programului, grădinițele din întreaga țară au amenajat „insule de lectură”, spații dedicate cititului și ascultării de povești, atât în sălile de clasă, cât și în curțile exterioare. De asemenea, 1 200 de grădinițe au beneficiat de donații de carte, fiecare intrând în posesia a câte 22 de titluri oferite de UNICEF.

Evenimentul de lansare s-a desfășurat la Grădinița „Regina Maria” din Ialoveni, în prezența ministrului Educației și Cercetării, Dan Perciun, a Reprezentantei de țară UNICEF, Maha Damaj, și a Amba-

sadoarei Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Excelența Sa Fern Horine. Oficialii au interacționat cu copiii și părinții prin sesiuni de lectură interactivă.

„Prin implementarea acestui program, ne propunem să insuflăm dragostea pentru lectură încă din primii ani de viață. Este o investiție importantă în viitorul copiilor noștri și un pas esențial pentru formarea unei societăți educate și responsabile”, a declarat ministrul Dan Perciun.

Programul „Citește-mi 100 de povești” își propune să stimuleze interesul pentru lectură de la cele mai fragede vârste, oferind copiilor oportunitatea de a descoperi lumea fascinantă a cărților într-un mediu prietenos și accesibil.

Paște binecuvântat!

Sfintele Sărbători de Paște aduc, an de an, în sufletele oamenilor, lumina speranței și a iubirii veșnice. Ele ne reamintesc că, dincolo de zbuciumul cotidian, există lucruri mult mai importante. Viața își regăsește sensul în bunătate, în iertare și în credința nezdruclată în puterea binelui. În Învierea Domnului Iisus Hristos!

Paștele este o chemare tăcută la înnoire lăuntrică, la regăsirea drumului spre sine și spre ceilalți. Este perioada în care inimile se deschid iar sufletele își înprospătează puterea de a visa, de a iubi și de a construi.

În această atmosferă de înălțare spirituală, suntem invitați să privim cu ochi curați lumea din jurul nostru, să cultivăm recunoștința pentru darurile vieții și să semănăm, prin faptele noastre, speranță și pace în comunitățile din care facem parte. Paștele ne învață că fiecare gest de bunătate, oricât de mic, poate deveni o rază de lumină în sufletul celui alt.

Pentru cei care slujesc idealul educației, Sărbătoarea Învierii capătă o semnificație aparte: renașterea speranței, a dorinței de a clădi prin cunoaștere și prin credință un viitor mai bun pentru generațiile ce vin.

Redacția **Univers Pedagogic Pro** vă adresează tuturor, cu prilejul Sfintelor Paști, urări de sănătate, pace sufletească și bucurii împărtășite alături de cei dragi. Fie ca Lumina Învierii să vă însoțească în fiecare pas și să vă dăruiască puterea de a păstra vie credința în frumos și în bine.

200 de milioane de lei pentru modernizarea cantinelor școlare

Începând cu anul școlar 2025-2026, toți elevii din ciclul gimnazial vor beneficia de alimentație gratuită, datorită unei investiții guvernamentale în valoare de 200 de milioane de lei, destinată dotării și modernizării cantinelor școlare din întreaga țară. Măsura a fost anunțată de ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, într-o conferință de presă.

Finanțarea vizează atât îmbunătățirea infrastructurii existente, cât și achiziția de echipamente moderne pentru pregătirea și servirea hranei, mobilier, veselă, sisteme de ventilație și adaptări pentru elevii cu nevoi speciale. Scopul declarat este asigurarea unor condiții echitabile de alimentație pentru toți copiii, indiferent de localitatea în care învață.

Din suma totală alocată, 100 de milioane de lei sunt destinate municipiului Chișinău. Aceste fonduri vor fi repartizate către 110 instituții de învățământ, dintre care majoritatea sunt în gestiunea autorității municipale, iar trei

sunt direct subordonate Ministerului de resort.

Schema de distribuire a resurselor include o alocare de bază pentru fiecare instituție, completată de o componentă variabilă calculată în funcție de numărul elevilor din clasele V-IX. Astfel, unitățile de învățământ din capitală vor primi sume care variază între aproximativ 240.000 și peste 2.300.000 de lei, în funcție de mărimea colectivului școlar.

Potrivit datelor oficiale, în prezent, peste 42.000 de elevi frecventează ciclul gimnazial în instituțiile din Chișinău. Cele trei instituții aflate în subordinea directă a Ministerului Educației găzduiesc în jur de 280 de elevi din

aceeași categorie. Celelalte 100 de milioane de lei vor fi distribuite celor 901 instituții de învățământ general din afara capitalei. În acest caz, formula de calcul este adaptată specificului local și prevede o alocare fixă mai redusă pentru fiecare instituție, completată de un supliment calculat în funcție de numărul de elevi din clasele gimnaziale.

La nivel național, în afara municipiului Chișinău, sunt înregistrați peste 114.000 de elevi în clasele V-IX, conform datelor furnizate de Sistemul Informațional de Management al Educației. Această formulă are scopul de a susține echitabil atât școlile mari din centrele raionale, cât și instituțiile mici din mediul rural.

Implementarea planului va presupune, într-o primă etapă, transferul fondurilor din bugetul de stat către bugetele autorităților publice locale, urmat de aprobarea rectificărilor bugetare de consiliile raionale și municipale. Ulterior, școlile vor putea demara procedurile de achiziții pentru dotările necesare.

Oficialii din domeniul educației susțin că această investiție vine în sprijinul reducerii inegalității sociale și al combaterii absenteismului. „Prin această intervenție strategică, statul oferă nu doar hrană caldă, ci și o șansă reală la educație pentru fiecare copil”, a subliniat ministrul Dan Perciun în declarația sa.

Lista completă a instituțiilor de învățământ care vor beneficia de aceste fonduri, împreună cu sumele alocate și numărul elevilor vizați, este disponibilă pe pagina oficială a Ministerului Educației și Cercetării.

GIZ Moldova: Vizite de informare la întreprinderi din sistemul dual

O campanie de informare a fost lansată la întreprinderile participante în sistemul de învățământ dual, în contextul Zilelor Ușilor Deschise. Astfel, în următoarele câteva săptămâni, elevi din mai multe gimnazii și licee din R. Moldova vor participa la vizite de informare în cadrul întreprinderilor care oferă formare profesională în sistem dual.

Respectiva activitate urmărește familiarizarea elevilor cu meseriile practicate în cadrul companiilor, evidențierea beneficiilor învățământului dual și oferirea unor oportunități de participare la ateliere practice. Primele vizite au avut loc la: ADD-Production SRL, Ridge-one Group SRL și Lady SRL, companiile găzduind elevi de la Gimnaziul „Mihai Viteazul” din Strășeni; ÎCS Magnetec Components SRL din Bălți, unde au participat elevi de la Liceul Teoretic „Olimp” din Sângerei.

Campania de informare este desfășurată de Ministerul Educației și Cercetării și are loc cu sprijinul proiectului „Întreprinderi și Comune Putnice pentru Moldova”, acesta din urmă fiind finanțat de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), precum și de Guvernul Elveției, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ Moldova).

Implicarea copiilor în activitățile școlare, în vizorul BNS

Implicarea copiilor în activitățile școlare, economice și casnice se află în vizorul Biroului Național de Statistică (BNS), care desfășoară, în perioada 14 aprilie - 13 iulie a.c., un modul adițional la cercetarea „Ancheta forței de muncă”, în cadrul studiului statistic în gospodării, intitulat „Activitățile copiilor”. Obiectivul principal al cercetării este de a obține cele mai recente informații la nivel național și regional referitoare la caracteristicile sociodemografice ale copiilor cu vârste cuprinse între 5 și 17 ani.

În principal, cadrul de măsurare a muncii copiilor va fi structurat în jurul a două elemente: vârsta și activitățile lor de muncă, inclusiv natura și condițiile în care acestea sunt îndeplinite, precum și durata angajării în astfel de îndeletniciri. Datele vor fi colectate prin metoda interviului față în față, asistat de un dispozitiv electronic de tip tabletă.

Interviurile vor fi realizate în prezența și cu consimțământul părinților sau a tutelei. Rezultatele cercetării vor fi diseminate la sfârșitul anului curent, fiind destinate mai multor categorii de utilizatori, în special factorilor de decizie, pentru analiza și monitorizarea politicilor din domeniile menționate.

160 de experți instruiți pentru evaluarea curriculumului școlar

Ministerul Educației și Cercetării (MEC), în parteneriat cu UNICEF, a organizat în perioada 11-13 aprilie curent un amplu program de formare profesională destinat specialiștilor care vor participa la evaluarea curriculumului școlar. La instruire au luat parte aproximativ 160 de experți, printre care cadre didactice, autori de curriculum și manuale, selectați de MEC prin concurs public.

Programul se înscrie într-un demers amplu de revizuire și modernizare a sistemului educațional național, oferind participanților instrumentele necesare pentru a evalua în mod riguros și fundamentat documentele curriculare existente, dar și procesul de implementare a acestora în școli. Pentru prima dată, Ministerul propune o **Metodologie de evaluare a curriculumului național**, elaborată pentru a asigura un cadru coerent și transparent în vederea unei analize a calității și relevanței programelor de studiu. Documentul definește etapele procesului de evaluare, stabilește instrumentele utilizate și structurează pașii necesari pentru a obține concluzii pertinente și recomandări aplicabile în procesul de revizuire curriculară.

Agenda programului de formare a inclus o serie de atelie-

re interactive, sesiuni teoretice și exerciții aplicative, axate pe metode moderne de evaluare a curriculumului, analiza critică a programelor de studii și utilizarea unor instrumente inovatoare de colectare și interpretare a datelor. Participanții au fost încurajați să abordeze procesul de evaluare dintr-o perspectivă sistemică, punând accent pe coerența in-

rea acestora la cerințele societății contemporane.

Un accent special a fost pus pe adaptarea curriculumului la nevoile pieței muncii, îndeosebi în domenii emergente precum tehnologiile informaționale, științele exacte, limbile moderne și dezvoltarea competențelor digitale. Această orientare reflectă necesitatea racordării școlii la realitățile economice și sociale actuale, pentru a sprijini mai bine integrarea profesională a absolvenților.

Un alt subiect important a fost inițierea procesului de constituire a unei rețele naționale de experți în evaluarea curriculumului, care va funcționa ca o comunitate profesională activă. Aceasta va permite colaborarea între specialiști, schimbul de bune practici, actualizarea continuă a cunoștințelor și sprijinul reciproc în activitățile de evaluare și revizuire curriculară. Membrii rețelei urmează să beneficieze de sprijin metodologic și mentorat din partea Ministerului și a partenerilor implicați în acest demers.

Evenimentul a fost apreciat drept un moment-cheie pentru parcursul de reformă a învățământului general, reprezentând o oportunitate de profesionalizare a procesului de analiză curriculară și de fundamentare a deciziilor educaționale pe date și evidențe. Concluziile formulate de experții instruiți vor constitui baza pentru **viitoarea generație de curriculum**, în concordanță cu așteptările elevilor, profesorilor, părinților și ale societății în ansamblu.

Valentina Olaru, secretar de stat în cadrul Ministerului Educației și Cercetării

ternă a programelor, relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor-cheie și alinie-

Reabilitarea fostului Gimnaziu de fete, o prioritate

Postul Gimnaziu de fete, amplasat în Chișinău, va fi reabilitat, prin consolidarea și restaurarea fațadelor, cu suportul Ambasadei Germaniei din Republica Moldova. Proiectul țintește conservarea elementelor decorative originale și protejarea pietrei clădirii, prin soluții speciale de hidrofobizare, pentru a preveni deteriorarea ulterioară. Iar prima etapă a proiectului se va axa pe consolidarea structurilor existente ale edificiului ridicat în anii 1886-1887, pe strada Alexei Mateevici, nr. 85.

Aceste lucrări preliminare sunt esențiale pentru asigurarea stabilității și protecției clădirii înainte de demararea lucrărilor de restaurare propriu-zise. În această fază, se va pune accent pe consolidarea elementelor structurale, pregătind astfel terenul pentru restaurarea fațadelor și conservarea detaliilor ornamentale originale. De asemenea, vor fi efectuate evaluări detaliate ale stării clădirii, urmând să fie finalizat proiectul tehnic de execuție,

care va ghida etapele ulterioare de restaurare. Este de menționat că fostul Gimnaziu de fete a fost afectat de puternicele cutremure din 1977 și 1986, după care a clădirea a fost evacuată definitiv. Monumentul totuși păstrează o valoare istorică semnificativă, făcând parte din patrimoniul cultural al țării.

Profesorul Alin BOUR – model de excelență în chirurgia națională

„CEL MAI BUN MEDIC-CHIRURG AL ANULUI 2024”

La ceas aniversar, când profesorul universitar Alin Bour, doctor habilitat în științe medicale, împlinește frumoasa vârstă de 60 de ani, care încununează zeci de ani de muncă dedicată, excelență academică și slujire neîntreruptă pe tărâmul medicinei și educației – întreaga comunitate academică și medicală îi aduce un omagiu sincer și profund pentru contribuția sa de o viață la dezvoltarea chirurgiei moderne și a învățământului superior medical din Republica Moldova.

Domnul Alin Bour nu este doar unul dintre cei mai apreciați chirurghi ai țării, ci și un formator de elită, un profesor universitar dedicat, cercetător remarcabil și, mai ales, un mentor cu vocație, care a inspirat și crescut zeci de promoții de studenți, rezidenți și doctoranzi. Cu o carieră de peste 38 de ani în domeniul medical, el a devenit un reper profesional și moral, un exemplu bun de urmat pentru toți cei care îmbrățișează nobila profesie de medic.

Născut la 21 aprilie 1965, în satul Grinăuți, raionul Ocnița (pe atunci Edineț), într-o familie de intelectuali, Alin Bour a fost ghidat încă din copilărie de dragostea pentru carte și de respectul față de muncă. Mama, profesoară de limba și literatura română, i-a transmis pasiunea pentru învățătură și pedagogie, iar tatăl i-a cultivat perseverența, corectitudinea și onestitatea – valori care îi definesc personalitatea profesională până în prezent.

În anul 1981, absolvă școala medie cu medalie de aur, fiind imediat admis la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, Facultatea de Medicină Generală, pe care o finalizează cu succes în anul 1987. Urmează internatura în chi-

irurgie (1987–1988), apoi este admis la doctoratură în Moscova, în cadrul prestigiosului Centru Științific de Chirurgie al Federației Ruse. În 1993, susține teza de doctor în științe medicale, iar ulterior, în 1999 – teza de doctor habilitat în științe medicale, consolidându-și astfel statutul de specialist de referință în domeniul său.

Cariera sa a evoluat constant pe linia excelenței. Începând cu Spitalul Clinic Municipal nr. 2, apoi revenind în mediul universitar, devine asistent, conferențiar și ulterior profesor universitar în cadrul IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Din anul 2007 conduce Cursul de Chirurgie al Facultății de Stomatologie, iar în 2015 întemeiază Catedra de Chirurgie nr. 5 la aceeași Facultate, pe care o conduce până în prezent, în paralel fiind directorul Clinicii de chirurgie a IMSP Skipșpitalul Clinic Municipal „Sfântul Arhanghel Mihail”.

Domnul profesor, un mentor, un vizionar și un om de o rară noblete, a realizat sute de intervenții chirurgicale, multe dintre ele de o complexitate extraordinară. A fost pionier în implementarea unor metode chi-

urgicale inovatoare în Republica Moldova, precum tratamentul laparoscopic al herniilor inghinale (2007) și ligaturarea transanală a arterelor hemoroidale sub ghidaj Doppler (2014), demonstrând nu doar curaj profesional, ci și o profundă responsabilitate față de pacient.

Alin Bour este, înainte de toate, profesorul generațiilor. Activitatea sa didactică este remarcabilă: a publicat peste 150 de lucrări științifice, inclusiv 56 în reviste internaționale, două monografii, șase ghiduri metodice și un suport de curs în limba engleză. Nu doar predă, ci și formează, inspiră și deschide drumuri tinerilor medici. În prezent, este conducător științific

a cinci proiecte doctorale, iar sub îndrumarea sa au fost deja susținute trei teze de doctorat, în timp ce alte trei sunt în curs de realizare, reflectând angajamentul său pentru cercetarea științifică de calitate. Este apreciat și respectat de peste 20 de rezidenți pe care îi îndrumă direct, dar și de generații de studenți, care i-au fost discipoli de-a lungul anilor. Toți aceștia au avut privilegiul să beneficieze nu doar de cunoștințele sale vaste, ci și de valorile umane pe care le transmite cu generozitate: răbdare, rigoare, empatie și o profundă pasiune pentru profesia de medic.

Domnia sa este membru activ în numeroase comisii și societăți de profil: Asociația Chirurghilor „Nicolae Anestiadi”, Societatea Europeană de Chirurgie Endoscopică, Comisia de Atestare a Ministerului Sănătății, Agenția Națională de Asigurare a Calității

ticipat la stagii de perfecționare în Franța, Belgia și Federația Rusă, aducând în țară cunoștințe valoroase în chirurgia viscerală, digestivă, vasculară și endocrină, pe care le-a aplicat cu succes în practica medicală autohtonă.

Recunoscut pe plan național și internațional, profesorul Alin Bour a fost distins cu Medaliiile „Nicolae Testemițanu” și „Nicolae Milescu Spătaru”, precum și cu titlul de „Cel mai bun medic-chirurg al anului 2024”, un omagiu adus muncii sale de o viață, devotamentului față de pacient și contribuției în învățământul medical superior. Este membru al Academiei de Științe a Moldovei, Secția de Științe ale Vieții, și al Societății Române de Chirurgie, ceea ce demonstrează anvergura sa profesională în ambele spații academice – românesc și internațional.

În persoana profesorului Alin Bour se întâlnesc toate atributele unui model profesional exemplar: erudiția, etica, inovația, vocația educației și dăruirea față de pacient. Puțini profesori se bucură de o asemenea carieră complexă și influentă. El nu doar că a format sute de specialiști, ci și a modelat caractere și a construit punți solide între știință, practica medicală și umanism. Colegii îl descriu ca pe o persoană echilibrată, demnă, modestă și dedicată, iar studenții – ca pe un profesor pasionat, exigent și uman, care știe să îndrume cu blândețe, dar și cu fermitate. Într-o lume în continuă schimbare, profesorul Alin Bour rămâne un reper de neclintit, o garanție a profesionalismului și a calității în medicina moldovenească.

Gânduri de recunoștință și admirație din partea Colectivului Catedrei de Chirurgie nr. 5, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”:

„Mult stimat Domnule Profesor, la împlinirea celor 60 de ani, Vă adresăm cele mai sincere și călduroase felicitări. Vă dorim multă sănătate, liniște sufletească, putere de muncă și bucurii depline alături de cei dragi.

Vă mulțumim pentru tot ceea ce ați realizat, pentru dedicația, profesionalismul și curajul cu care ați înnobit medicina și educația medicală. Suntem onorați să Vă avem alături ca mentor, coleg, profesor și om.

Vivat! Crescat! Floreat!
La mulți ani, Domnule Profesor
Alin Bour!”

Silvia ȚURCAN

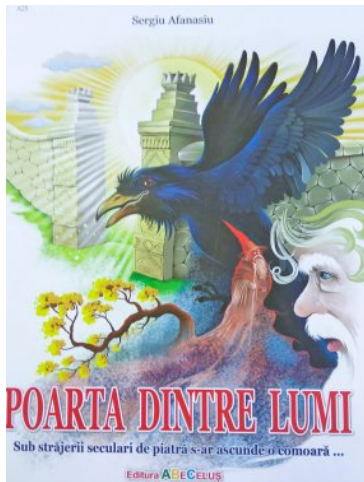
„Poarta dintre lumi” de Sergiu Afanasiu

Fișier biografic

Sergiu Afanasiu s-a născut la 18 ianuarie 1974, în pitorescul sat Trebujeni, Orhei. În 1991 a absolvit Liceul „Gaudeamus” din sectorul Ciocana, Chișinău. La vârsta de 17 ani publică prima sa carte, „Azorel și Motănel”. După care urmează: „Unde cresc cuvintele”, „Avionul cu furnici”, „Primul meu abecedar”, „Abeceluș. Cartea preșcolarului”, „Codruț și stiloul magic al împăratului”, „Toto”, „Poarta dintre lumi”. Recenta carte „Poarta dintre lumi”, apărută în 2024, a fost selectată pentru programul municipal de lectură „Chișinăul citește”, dar și pentru „Republica Moldova citește o carte”.

„Cartea e un fel de medicament,
doar că e pentru suflet”
(Sergiu Afanasiu)

Acum să revenim la protagonistul rubricii noastre și la întâlnirea cu cititorii ce a avut loc recent în cadrul Campaniei „Chișinăul citește”, care s-a desfășurat la bi-

blioteca „Transilvania” din sectorul Ciocana al capitalei. Prezenți în sala spațioasă și luminoasă a instituției au fost elevi din două clase de a treia, „A” și „B”, de la Școala Primară nr.12 „Anatol Popovici” din același sector. Întâlnirea a fost una emotivă, instructivă și palpitantă. Cartea „Poarta dintre lumi” cu ilustrații de Petru Ghețoi este una atractivă, reușită din punct de vedere poligrafic, ajungând la sufletele celor mici și altoind dragostea de cei dragi, de meleagurile natale pitorești. Are și un subtitlu, „Pe urmele Părcăla-

și unul din foștii lui profesori de limba și literatura română; apro-po, care a fost prototipul unui personaj din povestirea „Leacul miraculos”, inclusă în această carte și din care am extras motto-ul de la începutul articolului. Iată și contextul în care Dumitraș, protagonistul povestirii, îl întreabă pe învățător: „Îmi puteți spune și mie cum se scrie o carte? Cum se tipărește și de ce cărțile costă tot atât de scump ca medicamentele?” Urmează răspunsul: „Păi, și cartea e un fel de medicament, doar că e pentru suflet.” Povestirea se încheie cu faptul că învățătorul vine în ajun de Crăciun la Dumitraș acasă și are loc un schimb de cadouri. Dumitraș îi înmânează profesorului un brăduț de hârtie, fiecare ram al lui conținând cuvintele din tema pentru acasă: „Speranță, Viață, Bucurie, Iubire, Bunătate, Respect, Sănătate, Empatie, Compasiune, Demnitate...” La rândul lui, învățătorul i-a înmănat și el un cadou: „Desaga lui era plină cu miere, nuci, struguri, bomboane. Dar cea mai mare bucurie avu Dumitraș când descoperi printre toate acestea și o carte frumos ilustrată. „Vă mulțumesc! Mulțumesc din tot sufletul! Mi-ați adus leacul miraculos! În culmea fericirii, Dumitraș strânse cu putere cartea la piept.”

Drept argument că întâlnirea a fost una cu adevărat memorabilă ne vorbește și următorul detaliu. O fetiță din sala Bibliotecii „Transilvania” ținea la piept „Poarta dintre lumi”, imitând voluntar sau involuntar scena din carte. Întâlnirea s-a încheiat cu o sesiune de autografe. Cine știe, poate peste ani unii dintre acești copii, care iubesc lectura, își vor aminti de prima lor carte cu autograf. Și poate unii dintre ei vor deveni și ei scriitori, precum Sergiu Afanasiu, care în cartea sa de versuri „Unde cresc cuvintele?” a scris un autograf pentru toți copiii care o vor citi. Poezia se întitulează „Autograf”: „O albină în amiezii/ Mi-a dat cartea care-o vezi./ Eu, pe fila-i aurie/ Am mai scris o poezie./ Despre satul cu livezi,/ Despre munții cu bărbii verzi,/ Despre literele care/ Cresc citind abecedare.../ Sărut mâna pentru cartel/ Aibă toți copii parte,/ De culori și de lumină/ Și de zumzet de albină!” Evident, încheiem cu cireașa de pe tort. Adică cu un autograf personalizat: „Cu mult drag pentru cititorii fideli ai Bibliotecii „Transilvania”, o călătorie virtuală în lumea de basm a lui Sergiu Afanasiu. 25.03.2025”.

Andrei VIZIRU

Elevi și profesori de istorie au participat la redeschiderea oficială a Muzeului de Arheologie și Antropologie de la Orheiul Vechi

Muzeul de Arheologie și Antropologie din cadrul Rezervației Cultural-Naturale Orheiul Vechi s-a redeschis recent, printre primii vizitatori fiind elevi și profesori de istorie. Punerea în valoare a instituției va contribui, fără îndoială, la crearea unui spațiu educativ de explorare a istoriei, precum și la valorificarea patrimoniului național.

Galina Ciudili, dirigintă la Liceul Teoretic Doroțcaia, a venit cu discipolii săi la Rezervație, menționând că „Este o oportunitate extraordinară pentru copii. Vizita la Muzeu îi ajută să înțeleagă cum trăiau oamenii în trecut, să vadă obiectele reale folosite în viața cotidiană.”

Astfel, elevii au avut ocazia să se familiarizeze cu un spațiu modern și interactiv care valorifică patrimoniul arheologic și antropologic al regiunii. Noul concept muzeal reunește, în premieră pentru Republica Moldova, două domenii – arheologia și antropologia – expoziția prezentând artefacte ce provin din Antichitate, dar și din epoca contemporană.

Ion Ciobanu, directorul Rezervației Orheiul Vechi, a specificat că Muzeul este conceput într-un stil de ultimă oră, fiind dotat cu stenciluri educative și vitrine care explică etapele de cercetare arheologică, începând cu săpăturile și încheind cu investigații de laborator.

„Expoziția aduce în prim-plan nu doar obiectele descoperite, ci și procesul cercetării. Vrem să le arătăm copiilor că în spatele fiecărui rând dintr-un manual de istorie stă muncă de teren, analiză și pasiune. Ne dorim ca vizitatorii să revină, să simtă că Muzeul este un spațiu care se reinventează. Așa că vom organiza expoziții temporare, ateliere și activități interactive pe tot parcursul anului”, a remarcat sursa citată.

La rândul său, Angela Simalcic, antropolog și expert al Rezervației, s-a referit la importanța unei abordări interdisciplinare în educația muzeală. „Este un Muzeu modern, care combină arheologia cu antropologia. Este esențial, mai ales pentru copii, să înțeleagă ce înseamnă un vestigiu, de ce e important să cercetăm și să păstrăm dovezile trecutului. Dacă nu ne scriem noi istoria, o vor face alții – și știm ce riscuri implică asta”, a punctat specialistul.

Cor. UPP

Joc, mișcare și sănătate – educație fizică pentru o generație activă

Într-o eră în care tehnologia și sedentarismul își pun tot mai mult amprenta asupra stilului de viață al tinerilor, promovarea activităților fizice și a unui mod de viață sănătos devine o necesitate stringentă. Pornind de la această premisă, trei instituții de învățământ din Chișinău – Centrul de Excelență în Economie și Finanțe (CEEF), Centrul de Excelență în Transporturi și Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo” – au lansat un proiect educațional cu un impact major: „Promovarea modului sănătos de viață, prin intermediul jocurilor dinamice și exercițiilor fizice la lecțiile de educație fizică, familie și societate”.

Scopul principal al proiectului a fost inițierea și ghidarea elevilor în direcția formării unui stil de viață sănătos, prin dezvoltarea unui set coerent de cunoștințe, abilități și motivații. Accentul s-a pus pe utilizarea conștientă și sistematică a mijloacelor educației fizice, nu doar în perioada școlarizării, ci și de-a lungul întregii vieți.

Un element definitoriu al proiectului a fost colaborarea interinstituțională. Astfel, cele trei instituții partenere au semnat un acord de parteneriat și au desfășurat 7 activități comune, toate orientate spre promovarea valorilor educaționale și a mișcării ca stil de viață.

Etapele desfășurării proiectului:

- **Prima întâlnire virtuală** – Echipe participante s-au salutat online și au făcut cunoștință prin intermediul a 10 întrebări adresate reciproc, stabilind astfel o conexiune inițială.
- **Inițierea unui Padlet educațional** – Elevii au creat și distribuit materiale digita-

le despre beneficiile mișcării, dezvoltând competențe digitale și de comunicare.

- **Masă rotundă: „Jocurile dinamice în familie – provocări”** – Elevii și-au implicat părinții în activități fizice, documentând provocările sub forma unor filmulețe și prezentări creative.
- **Concurs sportiv: „Profesori – elevi”** – Activitatea a încurajat colaborarea între generații și spiritul de echipă.
- **„Echipe unificate – provocări interinstituționale”** – Grupuri mixte de elevi și profesori au participat la jocuri și competiții, promovând spiritul fair-play și unitatea.
- **„Tineri – Voinici – Curajoși”** – Un concurs sportiv organizat în cadrul CEEF ce a reunit elevi din cele trei instituții, demonstrând angajamentul și energia tinerilor participanți.
- **Masă rotundă: „Ziua Mondială a Apei”** – Activitate dedicată conștientizării importanței apei pen-

tru menținerea sănătății și susținerea performanței fizice.

- **Activitate extradidactică: „Jocuri dinamice în aer liber”** – Organizat pe 7 aprilie curent, de Ziua Mondială a Sănătății, evenimentul a reunit jocuri propuse de fiecare instituție participantă, consolidând comunitatea educațională.

Fiecare activitate a fost documentată și promovată intens prin rețele de socializare și canale digitale precum Facebook, Google Photo și Padlet. Astfel, s-a reușit

o diseminare eficientă a produselor realizate, protagoniștii contribuind la crearea unei rețele active de promovare a educației fizice și a unui stil de viață sănătos.

Proiectul „Promovarea modului sănătos de viață, prin intermediul jocurilor dinamice și exercițiilor fizice” s-a dovedit a fi un demers educațional de impact, în care s-au împletit armonios inițiativa, colaborarea și implicarea activă a elevilor, profesorilor și părinților. Prin diversitatea activităților desfășurate, prin accentul pus pe mișcare, comu-

nicare și tehnologie, acest proiect a contribuit nu doar la dezvoltarea competențelor motrice, ci și la formarea unei atitudini pozitive față de sănătate și sport. Se consolidează astfel ideea că lecțiile de educație fizică, sprijinite de familie și societate, pot deveni un veritabil pilon în vederea formării unor cetățeni activi, sănătoși și responsabili.

Pavel BORTA,
profesor de educație fizică,
grad didactic II,
IP Centrul de Excelență în
Economie și Finanțe, Chișinău

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

În cadrul orei *Dezvoltarea personală*, modulul *Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial*, elevii clasei a IV-a A din cadrul IPÎ Liceul Teoretic „Orizont”, filiala Bălți, au explorat subiectul „Valoarea profesiilor pentru societate”. Pe parcursul acestei ore, ei au înțeles că fiecare meserie are frumusețea și menirea sa în viața cotidiană, fiecare îndeletnicire fiind bazată pe un complex de cunoștințe obținute prin școlarizare și prin

practică. Orientarea profesională oferă primii pași spre viitor, fiind un proces prin care copiii încep să descopere lumea meseriilor și-și formează primele idei despre ce le-ar plăcea să devină când vor fi mari. Deși alegerea unei profesii se face mai târziu, este important ca elevii din clasele primare să cunoască diferite ocupații și să-și observe propriile pasiuni, talente și interese. La această

vârstă, orientarea profesională are rolul de a dezvolta curiozitatea, imaginația și încrederea în sine, iar copiii pot participa la activități prin care învață despre meserii din cele mai diferite, precum și despre reprezentanții acestora: medic, pompier, profesor, bucătar, arhitect, informatician, artist ș.a.

Jocurile de rol, vizitele la diferite locuri de muncă sau întâlnirile cu părinți și profesioniști din comunitate sunt metode eficiente pentru a stimula interesul elevilor. Cercetările arată că familiarizarea timpurie cu meseriile ajută copiii să-și înțeleagă mai bine calitățile

și să-și dezvolte motivația pentru învățare. De asemenea, contribuie la formarea unei atitudini pozitive față de muncă și responsabilitate. Orientarea profesională nu înseamnă ca elevul claselor primare să-și aleagă deja la această vârstă o carieră, ci să învețe să-și pună întrebări despre viitor, să se intereseze de biografii remarcabile, să-și descopere punctele forte ce-i sunt proprii și să înțeleagă cum poate instruirea de astăzi să-l ajute în ziua de mâine.

Svetlana CUCOȘ,
IPÎ Liceul Teoretic „Orizont”,
filiala Bălți

Școala – un loc pentru toți și pentru fiecare

Partea a doua a Proiectului Educativ cu participare internațională, intitulat „Școala – un loc pentru toți și pentru fiecare”, se desfășoară în perioada octombrie 2024 - mai 2025, prima parte încadrându-se în termenele noiembrie 2021 - aprilie 2022. Instituțiile partenere sunt Colegiul Național de Comerț al ASEM din Chișinău aflat în colaborare cu Colegiul Tehnic „Mihai Viteazul” din Oradea, județul Bihor, România.

Ruslana SAVIN,
șef al Serviciului Parteneriate
Educaționale și Investiționale,
DGETS, profesoară de
psihologie, Colegiul Național de
Comerț al ASEM, grad didactic I
în Psihopedagogie

Scopul proiectului constă în schimbarea mentalităților și atitudinilor elevilor și cadrelor didactice față de persoanele cu cerințe educaționale speciale (CES), cu dificultăți de învățare. De asemenea, se urmărește mijlocirea de către școlari și profesori a unei bune integrări sociale a elevilor cu CES. Beneficiari direcți ai proiectului sunt 4 profesori-coordonatori și 14 elevi din diferite grupe de la specialitățile Comerț, Marketing, Turism și Contabilitate, din cadrul Colegiului Național de Comerț al ASEM.

Printre obiectivele principale ale proiectului enumerăm: îmbunătățirea calității procesului de predare-învățare prin prezentarea unor exemple de bune practici de către unitățile de învățământ din rețea și prin participarea directă și indirectă la activități desfășurate de către acestea; implicarea elevilor din categorii dezavantajate în diverse activități curriculare și extracurriculare în vederea integrării lor și îmbunătățirii rezultatelor la învățatură; stoparea marginalizării copiilor cu CES, cu dificultăți de învățare, precum și schimbarea mentalităților și atitudinii elevilor și cadrelor didactice față de această categorie de elevi; mijlocirea de către școlari a unei bune integrări sociale a elevilor cu CES prin implicare directă în formarea autonomiei lor personale.

De remarcat că în cadrul Proiectului a fost desfășurat atelierul lucrativ cu membrii echipei de profesori/elevi „Talente basarabene. Viziuni moderne”, vizând confecționarea diferitelor produse manuale ecologice, ca punct de reper fiind tematica sărbătorilor de iarnă și de 1 martie. Pentru a realiza un produs cât mai calitativ, în cadrul primului atelier au fost organizate mai multe întâlniri cu grupul de elevi și profesori implicați în proiect. Crearea produselor a necesitat o muncă asiduă, însă a meritat tot efortul depus de echipă, în proces implicându-se atât elevii, cât și profesorii. Iar lucrul într-o echipă este secretul care face ca oamenii obișnuiți să obțină rezultate neobișnuite.

Produsele finale au fost prezentate directorului colegiului, șefilor de secție și cadrelor didactice. Întreaga echipă a dus magia sărbătorilor prin mesaje elocvente

adresate șefilor de secții cu un cuvânt cald, o felicitare confecționată manual și o portocală pentru a simți spiritul sărbătorilor mai aproape de orice creștin. De fapt, o activitate devine reușită atunci când finalul aduce căldură sufletească nu doar celor implicați, dar și persoanelor din jur.

care a lucrat atât de sine stătător, cât și în grupuri pentru ca anume confecțiile finale să fie cu adevărat remarcabile. Cu certitudine, în societatea actuală este extrem de important rolul instruirii pentru favorizarea unor relații constructive și pozitive, socializarea și promovarea comportamentului incluziv în vederea dezvoltării unei gândiri multicauzale, a abilităților de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranță, învățând astfel elevii să fie mai apropiați, să-și împărtășească experiențe personale.

Pentru diseminarea bunelor practici și schimb de experiență, profesorii au participat la Conferința „Strategii didactice inovatoare în spațiul educațional trans-

În plus, în cadrul Proiectului Educativ s-a derulat un atelier lucrativ cu participarea membrilor echipei de profesori/elevi, vizând confecționarea unor produse manuale ecologice, ca punct de reper fiind tematica sărbătorilor Pascale. De spus că una dintre cele mai sfinte sărbători ne-a motivat să realizăm niște produse extraordinare.

Implicarea elevilor în cadrul Proiectului le-a oferit șansa să aducă lumină prin muncă. Împreună cu profesorii, ei au făcut din materiale ecologice diverse produse de Paște și de Mărțișor. Fie-

frontalier”, Iași, România, cu prezentarea intitulată „Educație de calitate – echilibru între tradiție și inovație” și desfășurarea orei la clasa a XI-a „D”, având genericul „Școala – un loc pentru toți și pentru fiecare”. De remarcat că Proiectul mai promovează oportunități de dezvoltare culturală și profesională, validate prin schimburi de bune practici la nivel interinstituțional în spațiul educațional al Republicii Moldova și al României.

Atelier de cusut pentru cei mici – un parteneriat colegial de succes

În cadrul grupei pregătitoare de la Instituția de Educație Timpurie nr.4, orașul Glodeni, copiii au avut parte recent de o activitate cu totul specială, care le-a stârnit curiozitatea, le-a pus la încercare răbdarea și le-a dezvoltat creativitatea: un atelier de cusut, organizat cu ajutorul unei colege talentate.

Activitatea a fost posibilă datorită sprijinului oferit de Antonina Cozlenco, cadru didactic din aceeași grădiniță, care, pe lângă experiența de lucru cu preșcolari, are și o pasiune deosebită pentru cusut. Cu multă răbdare și entuziasm, ea a adus această îndeletnicire

„Cea mai mare semnificație a educației este de a construi o lume mai bună prin copil”
(Maria Montessori)

frumoasă în mijlocul copiilor din „Garofița”, grupa subsemnatei, oferindu-le ocazia să învețe pașii de bază ai cusutului.

Cusutul nu este doar o activitate creativă, ci și contribuie esențial la dezvoltarea motricității fine, a răbdării, a stăpânirii de sine și a simțului estetic. Copiii au fost încântați, s-au implicat cu drag și interes, iar rezultatele au fost minunate: zămbete, mândrie și multe creații colorate, cusute de mâinile lor mici și curioase.

Așadar, ei au confecționat lucrări unice, apreciind valoarea și originalitatea fiecărei creații. Pe parcursul activității, s-a discutat despre importanța păstrării tradițiilor și obiceiurilor neamului, iar copiii au învățat să le aprecieze și să le respecte. Astfel, atelierul a devenit nu doar un exercițiu de îndemânare, ci și o lecție

despre identitate, rădăcini și cultură.

Această activitate a fost un exemplu reușit de colaborare colegială, care arată cât de valoroase sunt parteneriatele între cadrele didactice, atunci când vine vorba de îmbogățirea experiențelor educaționale ale copiilor. Îi mulțumesc din suflet colegei mele pentru implicare, pasiune și dăruirea cu care a adus această activitate în grupa noastră. Astfel de momente ne reamintesc că educația înseamnă și suflet, și colaborare, și deschiderea către noi experiențe.

Mariana BOICO,
educatoare,
grad didactic II,
IET nr.4 din Glodeni

Theodor Codreanu, la 80 de ani

Peste cincizeci de ani pe tărâmul criticii, de la *Eminescu - dialectica stilului* (1984) și *Provocarea valorilor* (1997) până la *Fragmentarium eminescologic* (2024), C. D. Zeletin și poetica transparenței (2025), Theodor Codreanu reușește să înalțe o lavră a criticii literare autentice care nu admite detașarea de adevăr și vituperarea axiologiei incontestabile.

Filosof al culturii, eminescolog consacrat, critic și istoric literar cu un rafinament inconfundabil al gândirii, cu o tenacitate și corectitudine ireductibilă, este înzestrat cu „rigoarea și minuțiozitatea [care] dau cercetării și aserțiunilor oricât de îndrăznețe ale lui Theodor Codreanu o coerență și o veracitate greu de dezmințit” (după cum afirma Zoe Dumitrescu-Bușulenga).

La 1 aprilie 2025, când academicianul Theodor Codreanu a împlinit onorabila vârstă de 80 de ani, în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” s-a desfășurat simpozionul *Academicianul Theodor Codreanu, reductibil eminescolog și fenomenolog al culturii, la ora bilanțului*. Despre personalitatea și opera lui Theodor Codreanu au vorbit academicianul Mihai Cimpoi, subsemnata, cercetătorii literari Traian Vasilcău și Ștefan Sofronovici.

Academicianul Mihai Cimpoi a evidențiat importanța pe care o are Theodor Codreanu pe tărâmul academic și literar românesc: „Sunteți un paznic al valorilor noastre. Avem în prezența domniei voastre un mare cărturar cu o deontologie verticală, un eminescolog de excepție care ne-a demonstrat și ne demonstrează cu dovezi din logica aristotelică piramidală că Eminescu a fost și rămâne în continuare centrul canonic al culturii române. În acest

sens, vreau să menționez în mod special monumentalele cărți (începând cu *Eminescu - Dialectica stilului* și neterminând cu cele mai noi cărți editate la editura Junimea) care continuă acel discurs eminescian întreținut de dumneavoastră cu o deosebită pasiune de cunoaștere, cum ar zice Nietzsche, și de coborâre în câmpul epistemologic eminescian”.

Academicianul Mihai Cimpoi s-a referit și la celelalte volume prețioase ale criticului Theodor Codreanu: „Cărțile sale fundamentale, ne referim atât la cele consacrate lui Eminescu, cât și scriitorilor Ion Luca Caragiale, George Bacovia, Ion Barbu, Nicolae Breban, Dumitru Radu Popescu, Cezar Ivănescu, Victor Teleucă, Grigore Vieru, Nicolae Dabija, se impun printr-o cuprindere panoramică a biografiei și opere văzute ca „un labirint”, în tradiție saint-beuviană, lanconiană și lovinesciană, dar cu un accent pus pe universul interior, pe trăirile tip și imaginile obsedante, pe ceea ce exegeții germani denuceau „chipul” lui Goethe, iar Nietzsche – „caracterul” unui creator. Spre a le defini esența creației, aplică niște peceti hermeneutice originale: complexul George Bacovia, ermetismul canonic al lui Ion Barbu, ontoestetica lui Nicolae Breban, heracliteanul Victor Teleucă, Grigore Vieru, „omul duminicii mari”, Caragiale – abisal, Cezar

Ivănescu, transmodernul, D. R. Popescu – istoria absurdoidă”.

Subsemnata am remarcat în discurs contribuțiile semnificative ale lui Theodor Codreanu la înțelegerea și interpretarea operei lui Mihai Eminescu, dar și la protejarea culturii românești prin puterea estetică a criticii sale: „Nedespărțit de centrul canonic al culturii românești, academicianul Theodor Codreanu salvgardează creația lui Eminescu, mijlocind în perceperea personalității eminesciene ca „personificare a spiritului universal” (*Die Weltseele zu Pferde* „sufletul lumii călare pe cal”) în sens hegelian. Reușind să „ne deschidă apetitul de a gândi” (vorba lui Edgar Papu), învățându-ne să alegem grâul din neghină, eminescologul ne îndeamnă și să plivim în continuare grâul pentru ca mai apoi să coacem din el pâine bună din care să se înfrupte și generațiile care vin. Pentru toți cei care doresc să calce pe un tărâm al valorilor, al vredniciei, al hermeneuticii veritabile, Theodor Codreanu deschide porțile lavrei sale cu o putere estetică a criticii”.

Scriitorul Traian Vasilcău, în alocuțiunea sa *Theodor Codreanu – un alinător al rănilor Basarabiei*, a conturat apropierea sufletească a criticului hușean cu Basarabia: „De la începutul acestor cuvinte trebuie să menționăm că în persoana criticului și istoricului literar Theodor Codreanu noi

il recunoaștem pe cel mai important scriitor român contemporan, care s-a contopit cu durerile și bucuriile Basarabiei. Dureri tot mai multe și bucurii tot mai puține, bineînțeles. Istoria, cultura și, mai ales, literatura românească dintre Nistru și Prut este preocuparea de bază a lui Theodor Codreanu, reductibil eminescolog și fenomenolog al destinului fărâmei de neam sfâșiat mai tot timpul de slavi. Scriitorii basarabeni sunt frații lui. Uniți și prin Credința Mântuitorului nostru Iisus Hristos, dar și prin unitatea de limbă și neam. Cine l-a ascultat vreodată vorbind despre Basarabia și scriitorii ei adevărați, nu contrafăcuți și promovați tot mai ostentativ, au înțeles că Theodor Codreanu de fapt predică despre multele răni ale neamului românesc dintre Nistru și Prut, dar și despre puținele, dar importante bucurii trăite de el, printre basarabeni”.

În discursul *Theodor Codreanu despre problema Basarabiei*, scriitorul Ștefan Sofronovici a vorbit despre unul dintre studiile academicianului Codreanu în care este abordat subiectul ocupării Basarabiei de către Rusia țaristă: „Problema Basarabiei este veche și importantă, în primul rând pentru întreg neamul românesc, dar și pentru Europa. Această problemă a apărut, după cum se știe, în rezultatul războiului rusoturc din 1806 -1812, fiind stipulată în tratatul de pace, semnat între Imperiul Rus și Poarta Otomană la 16/29 mai 1812, la București. Cu părere de rău, în ultima vreme puțini intelectuali români de pe ambele maluri de Prut înțeleg importanța acestei probleme și tot mai puțini o pun în dezbatere. De aceea mi-a atras atenția articolul academicianului Theodor Codreanu publicat în Buletinul „Mihai Eminescu”, nr. 1-2 (18-19), din anul 2019, la care am participat în colegiul redacțional, în calitate de redactor-coordonator. Articolul

este intitulat *Basarabia: Chestiune de existență a poporului român*. Titlul este preluat din publicistica lui Mihai Eminescu, care a semnat în anii 1877-1883, la ziarul *Timpul* din București, peste treizeci de articole pe această temă. Articolul lui Th. Codreanu este amplu, cuprins între paginile 109-123”.

Un moment deosebit a fost faptul că pe tot parcursul simpozionului, Theodor Codreanu și soția sa, Lina Codreanu, au fost conectați online, astfel fiind prezenți la acest eveniment deosebit. Academicianul Theodor Codreanu a intervenit direct, aducând completări și clarificări esențiale, în așa mod adâncind discuțiile și îmbogățind evenimentul. Totodată, acest simpozion a fost un cadru binevenit pentru a celebra realizările sale științifice.

De asemenea, pentru a accentua contribuțiile protagonistului în domeniul literaturii, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a realizat o expoziție de carte cu titlul *Theodor Codreanu – o conștiință academică*, care a fost un omagiu adus nu doar lucrărilor sale, dar și integrității lui intelectuale și academice. Au avut un rol important în realizarea deosebitei manifestări specialiștii Centrului – Nadejda Cojocaru, Natalia Corgheanca și Rodica Cîrja – asigurându-se că fiecare detaliu organizatoric al simpozionului a fost pus bine la punct și că atmosfera a fost una propice reflecției și discursurilor.

Acest eveniment a fost, cu siguranță, o dovadă a importanței majore pe care o are academicianul Theodor Codreanu în peisajul academic și literar românesc, un simbol al dedicării și cercetării aprofundate, care a lăsat și continuă să lase o amprentă eternă asupra literaturii și culturii române.

Emilia STAJILA,
doctor în filologie

Forumul presei sportive, la a II-a ediție

Forumul Presei Sportive, aflat cea de-a doua ediție și organizat de Asociația Presei Sportive din Moldova (APSM), s-a desfășurat recent la Chișinău, în cadrul acestuia fiind discutate probleme stringente ale jurnaliștilor sportivi, precum și modalități mai eficiente de cooperare cu federațiile naționale sportive și structurile de stat. În calitate de invitat de onoare al evenimentului a fost Charles Camenzuli, președintele Asociației Internaționale a Presei Sportive din Europa (AIPS Europe).

„Presa sportivă din Moldova se dezvoltă în mod constant, în ciuda diferitelor obstacole. Problema acreditării jurnaliștilor sportivi moldoveni la Jocurile Olimpice și la alte competiții internaționale a devenit mult mai acută în ultimii ani și sperăm că se va găsi un consens în vederea remedierii acesteia. Mă bucur că presa sportivă moldovenească are parteneri de valoare. În mod sigur, împreună putem obține rezultate bune,” a declarat Charles Camenzuli, președintele AIPS Europe.

La rândul său, secretarul general al Comitetului Național Olimpic și Sportiv (CNOS), Zalina Marghieva, a dat asigurări că în viitorul apropiat vor fi depuse eforturile necesare pentru o cooperare mai constructivă cu Asociația Presei Sportive din Moldova.

În ultimii ani, APSM a realizat mai multe proiecte menite să promoveze sportul național, accentul fiind pus pe cooperarea cu parteneri pe termen lung și sponsori. De remarcat că Forumul Presei Sportive a fost susținut de *Loteria*

Națională 7777.md și platforma *TornerSportsInitiative*.

„Colaborăm într-un stil productiv cu APSM, știind foarte bine că doar prin eforturi comune putem realiza diverse proiecte de îmbunătățire a activității jurnaliștilor sportivi și a imaginii sportului moldovenesc. Această inițiativă, de a organiza un eveniment pentru comunitatea sportivă, este una salutară și oportună, deoarece doar în dialog și colaborare se pot face progrese în

domeniu”, a menționat Alexandru Giscă, reprezentant *Loteria Națională 7777.md*.

Un alt partener, *TornerSportsInitiative*, susține activ presa sportivă în ultimii ani, inclusiv prin editarea almanahului TOP SPORT MOLDOVA. „Reprezentanții presei sportive din Republica Moldova activează în condiții mult mai dificile decât colegii lor din alte țări, din motive obiective. Vom continua să ajutăm jurnaliștii sportivi și vom

face tot ce ne stă în putință pentru a le permite să activeze în cele mai bune condiții”, a declarat Dmitri Torner, fondatorul *TornerSports Initiative*.

Este îmbucurător faptul că la Forumul presei sportive au participat și jurnaliști tineri care, în colaborare cu colegii lor mai experimentați, se manifestă creativ și dau dovadă de un spirit exemplar de inițiativă. „După ce mi-am încheiat cariera de fotbalist, am decis să mă dedic în totalitate jurnalismului sportiv. Nu am avut niciun dubiu cu privire la alegerea mea, important este că am rămas în sport. Vom încerca să învățăm din experiența prietenilor noștri mai în vârstă, iar acest Forum reprezintă o oportunitate minunată de a înțelege mai în profunzime universul complex al presei sportive”, a subliniat Dumitru Reniță, reprezentantul canalului de televiziune WE Sport.

Biblioteca de oameni – acolo unde poveștile prind glas

Lectura este o călătorie spre lumi nevăzute, un dans al gândurilor și o conversație tăcută cu sufletele care au trăit demult, înaintea noastră. Aceste punți ce răsar între trecut și prezent facilitează comunicarea și între generații, asigurând continuitatea experiențelor trăite. În acest sens, cititul nu este doar o activitate, ci și o formă de magie, care lasă urme frumoase în inimi.

Aduși în fața cărții la o vârstă timpurie, inițial ca ascultători, apoi ca cititori, copiii învață să înțeleagă mai bine și să respecte emoțiile și gândurile altora. De aceea, misiunea învățătorului, a școlii în general, este să insufle dragoste pentru lectură, transformând-o într-o cheie magică, care deschide porțile cunoașterii, ale empatiei și ale creativității, pregătindu-i astfel pe copii să devină adulți curioși, responsabili și plini de imaginație.

Pe data de 10 aprilie a anului trecut, cu prilejul Zilei Internaționale a Cărții pentru Copii, a demarat Proiectul „Biblioteca de oameni”, activitate prin care ne-am propus să aducem mai aproape de elevii din IP Gimnaziul „Mihai Viteazul”, mun. Strășeni, oameni ai cărții – scriitori și poeți. Într-o atmosferă caldă și plină de emoție, la 10 aprilie 2024, învățăceii din cadrul

instituției au participat la o activitate specială cu genericul „Cine duce-n mâini o carte/ E un om și jumătate”.

Evenimentul a fost organizat în cadrul Programului Național Lectura Central, ediția a VII-a, 2024, de Clubul Literar „Homo Aestheticus” Junior, în parteneriat cu Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Institutul de Fi-

lologie Română „B. P. Hasdeu”, USM și Biblioteca Publică Raională „Mihail Sadoveanu”, mun. Strășeni, având drept scop promovarea valorilor europene pentru lectură. Activitățile au fost ghidate de subsemnata, moderatoarea și coordonatoarea proiectului.

Oaspetele de onoare al evenimentului a fost scriitorul, dramaturgul și folcloristul Iulian Filip, care a captivat publicul cu povești din Universul său literar, cu sfaturi pentru tinerii cititori, exprimând mesaje valoroase des-

pre importanța lecturii în ceea ce ține de dezvoltarea personală. Programul a inclus recitaluri susținute de elevi, ei având ocazia să-i adreseze întrebări poetului, să împărtășească impresii despre cărțile preferate și să se bucure de autografe din partea autorului.

Activitatea a marcat un pas important de promovare a culturii scrise în rândul elevilor, oferindu-le o experiență de neuitat. Și, așa cum practicile bune se cer continuate, ne-am propus și în acest an să dăm curs evenimentului, astfel încât să devină o tradiție anuală, care să consolideze pasiunea pentru carte și lectură în comunitatea școlară.

Astfel, pe data de 2 aprilie curent, cu ocazia Zilei Internaționale a Cărții pentru Copii, a fost organizată a doua etapă a Proiectului „Biblioteca de oameni”. Invitată specială a ediției din acest an a fost Gabriela Gutiera Moldovan, scriitoare din R. Moldova, deținătoare a nenumărate premii naționale și internaționale, care i-a cucerit pe micii cititori cu poveștile sale pline de sensibilitate și imaginație. Întâlnirea a fost foarte așteptată, plină de emoții frumoase. Copiii au discutat, au citit împreună, au descoperit procesul creației literare și s-au lăsat purtați în Universul magic al cuvintelor.

Această inițiativă unică a avut ca scop să aducă în fața elevilor persoane cu povești de viață, transformându-i în „cărți vii”, care le pot oferi nu doar informații, ci mai ales emoție, modele, motivație. Proiectul și-a propus să „apropie” copilul de lectură și de cei care creează cărți. Cred cu tărie că fiecare om este o poveste, o carte vie, iar școlarii pot învăța mult din întâlnirile cu acești oameni.

Evenimentul a fost o adevărată sărbătoare a cărții și a sufletului de copil, iar bucuria din ochii elevilor demonstrează că cititul, atunci când este prezentat cu pasiune și creativitate, devine o aventură pe care fiecare și-o dorește. Astfel, îndemnul la lectură nu este doar o dorință de a-i cultiva pe elevi, ci și o investiție în viitor, în viitorul unor adulți care vor privi lumea cu ochi curioși și inimi deschise, capabili să transforme provocările în oportunități și să creeze o societate plină de compasiune și înțelegere.

Aurelia PICICUROV,
învățătoare,
grad didactic I,
Gimnaziul „Mihai Viteazul”,
Strășeni

Concursul „Tinere talente” – o sărbătoare a dansului popular la UPSC

Dansul unește acolo unde cuvintele se opresc. Acesta a fost mesajul transmis de ediția a IV-a a Concursului Național de Interpretare Artistică „Tinere talente”, desfășurat pe 13 aprilie a.c. la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Evenimentul a adus în prim-plan frumusețea dansului tradițional, reușind să transforme scena într-un spațiu viu de exprimare artistică, identitate și emoție.

Ajuns la cea de-a patra ediție, concursul a devenit un reper în peisajul cultural românesc, oferind tinerilor pasionați de arta dansului popular o platformă de afirmare și valorizare. Zeci de ansambluri din Republica Moldova și România au urcat pe scenă, purtând cu

ele tradiții locale, povești transmise din generație în generație și o energie molipsitoare care a cucerit publicul.

Evenimentul nu s-a adresat exclusiv celor din breasla coregrafică, ci a fost gândit ca un spectacol deschis tuturor celor care iubesc valorile autentice. Costumele tradiționale, ritmurile alerte și interpretările pline de viață au creat o atmosferă electrizantă, în care dansul a devenit un limbaj universal al bucuriei și al apartenenței culturale.

Calitatea prestațiilor a transformat deliberările juriului într-o adevărată provocare. Membrii comisiei de jurizare au evaluat cu atenție fiecare detaliu: de la acuratețea execuției tehnice până la expresivitatea interpretării, originalitatea coregrafiei și capacitatea ansamblurilor de a transmite emoție și poveste prin mișcare.

În urma jurizării, au fost acordate premii și mențiuni pentru 32 de ansambluri, dintre care amintim: **Premiul Mare:** Ansamblul „Stejăreii” (Școala de Arte Glodeni), profesor Inga Tudos; Ansamblul „Hora Mare” (Școala de Arte Cricova), profesori Denis Gănga și Andriana Moisei. **Locul I:** Ansamblurile „Meleag Basarabean” (Chișinău), „Sălcioara” (Chișinău), „Hora Mare” (Cricova), „Îțele” (Cimișlia), „Ghiocel” (Corlăteni). **Locul II:** Ansamblurile „Mugurașii” (Florești), „Arțăraș” (Glodeni), „Lăstăreii” (Chișinău), „Dans Popular Eugen Doga” (Strășeni), „Meleag Basarabean” (Chișinău). **Locul III:** Ansamblurile „Basarabeanca” (Cărpini), „Vatra” (Șoldănești), „Roua Dimineții” (Glodeni), „Vatra Horelor” (Ermoclia), „Moștenitorii” (Râșcani), „Brăuleț” (Mărândeni), „Dubas” (Dubăsarii Vechi), „Alunelul” (Sărata Galbenă).

De asemenea, a fost acordat un număr considerabil de

mențiuni pentru prestații deosebite, semn că scena artistică juvenilă este într-o continuă efervescență și evoluție. Concursul nu a fost doar o competiție, ci și un veritabil schimb de experiență între generații și comunități. Tinerii interpreți au demonstrat că dansul popular pe lângă faptul că este o tradiție moștenită, reprezintă și o formă vie de creație artistică, încărcată de emoție, identitate și spirit comunitar.

Organizat în preajma Zilei Mondiale a Dansului, evenimentul s-a înscris în suita de activități dedicate aniversării a 85 de ani de la fondarea Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”. Inițiativa aparține lectorului universitar Ion Benchechi, coregraf și conducător artistic al Ansamblului model de dansuri populare „Ciuleandra” al UPSC, care a reușit să transforme scena într-o rampă de lansare pentru „Tinerele talente” ale coregrafi-ei românești.

Univers Pedagogic *pro*

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1743.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

REDACTOR-ȘEF ► Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ► Iulian Bogatu
REPORTER ► Silvia Țurcan
CORECTOR ► Elvira Țăganaș-Pânte
MACHETATOR ► Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>